

БӨЛІМ: БАЛАБАҚША

Жаңашыл тәрбиеші - заман талабы

ЖАРИЯЛАНДЫ
18.12.2024СІЛТЕМЕ
https://bilimger.kz/173073/**Амиржанова Риза Сейталақызы**

«Ақмола облысы білім басқармасының
Целиноград ауданы бойынша білім бөлімінің жанындағы
Ақмол ауылының «Жұлдыз» балабақшасы МКҚК
Тәрбиеші

Қазақстан қоғамында білім беру саласы үздіксіз дамып, тәрбиенің сапасы мен мазмұнына қойылатын талаптар жоғарылауда. Білім беру мен тәрбиелеуде жаңа әдіс-тәсілдер енгізу заман талабы болып отыр. Осы орайда, жаңашыл тәрбиешінің рөлі ерекше маңызға ие. Жаңашыл тәрбиеші – бұл заман ағымына ілесе отырып, балалардың бойына қажетті дағдылар мен құндылықтарды дарытатын, шығармашылық әлеуетін ашатын, инновациялық технологияларды меңгерген маман. Осы мақалада жаңашыл тәрбиешінің басты ерекшеліктері, оның қызметінің заманауи бағыттары және Қазақстандағы тәрбиешілерге қойылатын талаптар қарастырылады.

Жаңашыл тәрбиешінің ерекшеліктері

Жаңашыл тәрбиешінің ең басты ерекшелігі – ол тек білім беру мен тәрбиелеуді жүзеге асырып қана қоймай, жаңа идеяларды енгізуші және қоғам сұранысына бейімделуші маман ретінде көрінуі. Мұндай тәрбиеші келесі қасиеттерге ие болуы қажет:

- Инновациялық ойлау қабілеті.** Жаңашыл тәрбиеші оқыту процесіне заманауи әдістер мен технологияларды белсенді

енгізеді. Мәселен, мультимедиа құралдарын, интерактивті тақталарды, AR/VR технологияларын пайдалану балалардың оқу материалдарын қызығушылықпен меңгеруіне ықпал етеді.

2. **Шығармашылық қабілеті.** Балалардың бойындағы шығармашылық қабілеттерді дамыту үшін тәрбиеші өзі де креативті болуы шарт. Бұл мақсатта жобалық және ойын арқылы оқыту, шығармашылық тапсырмалар мен тренингтер кеңінен қолданылады.
3. **Жеке тұлғаға бағытталған көзқарас.** Әр бала – жеке әлем. Жаңашыл тәрбиеші әр оқушының ерекшелігін ескеріп, олардың қызығушылықтары мен бейімділіктерін дамытуға ұмтылады.
4. **Өз білімін үнемі жетілдіру.** Жаңашыл тәрбиеші әлемдегі педагогикалық тәжірибелер мен жаңалықтарды қадағалап, кәсіби дағдыларын үздіксіз жетілдіріп отыруы керек. Бұл үдеріс үздіксіз оқыту, вебинарлар мен тренингтерге қатысу арқылы жүзеге асады.

Жаңашылдықтың тәрбиедегі маңызы

Білім беру мен тәрбиеде жаңашылдықты енгізу – бұл уақыт талабы. Бүгінгі балалар жылдам өзгеретін ортада өмір сүруде, сондықтан дәстүрлі оқыту тәсілдері жеткіліксіз болуы мүмкін. Жаңашыл әдістер тәрбиенің мазмұнын байытып, оны тиімдірек етеді.

1. **Технологияны пайдалану.** Заманауи технологиялар балалардың сабаққа деген қызығушылығын арттырып қана қоймай, олардың логикалық ойлау қабілетін, шығармашылық және зерттеушілік дағдыларын дамытады. Мысалы, робототехника, бағдарламалау және виртуалды зертханаларды қолдану арқылы балалардың аналитикалық ойлау дағдыларын дамытуға болады.
2. **Ұлттық құндылықтарды жаңаша жеткізу.** Жаңашыл тәрбиеші ұлттық тәрбие мен заманауи технологияларды ұштастыра отырып, балаларға мәдени құндылықтарды жеткізудің жаңа жолдарын табады. Мәселен, қазақтың салт-дәстүрлері мен

тарихын интерактивті форматта оқыту – оқушылардың ұлттық сана-сезімін нығайтуға ықпал етеді.

3. **Балалардың тұлғалық дамуын қолдау.** Жаңашылдықтың арқасында балалардың әлеуетін анықтауға және дамытуға бағытталған әдістерді қолдануға болады. Мысалы, STEAM (ғылым, технология, инженерия, өнер және математика) әдісін қолдану балалардың әртүрлі қабілеттерін дамытуға көмектеседі.

Қазақстандағы жаңашыл тәрбиешілерге қойылатын талаптар

Қазақстанның білім беру жүйесі жаңашыл тәрбиешілерді даярлау мен олардың қызметін жетілдіруге ерекше көңіл бөледі. Елдегі білім беруді дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасында педагогтардың біліктілігін арттыру мен цифрлық сауаттылықты дамыту негізгі мақсаттардың бірі ретінде айқындалған. Бұл жаңашыл тәрбиешілердің төмендегі міндеттерді орындауын талап етеді:

1. **Цифрлық сауаттылықты меңгеру.** Заманауи тәрбиеші түрлі онлайн платформаларды, мобильді қосымшаларды, электронды оқулықтарды және виртуалды зертханаларды қолдана білуі тиіс. Мысалы, Zoom, Microsoft Teams, Kahoot және Google Classroom тәрізді құралдарды тиімді пайдалану оқыту сапасын арттырады.
2. **Инклюзивті білім беруді ұйымдастыру.** Ерекше қажеттіліктері бар балалар үшін тең қолжетімділік пен қолайлы орта қалыптастыру – жаңашыл тәрбиешінің негізгі міндеттерінің бірі. Бұл бағытта тәрбиеші ерекше білім беру қажеттіліктерін ескеретін әдістерді меңгеруі қажет.
3. **Рухани-адамгершілік тәрбиені күшейту.** Балаларды рухани тұрғыда дамытып, олардың бойына адамгершілік қасиеттерді сіңіру – тәрбиешінің маңызды міндеттерінің бірі. Бұл үшін ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтарды ұштастыратын әдістерді қолдану қажет.

Жаңашыл тәрбиеші – бұл білім беру мен тәрбиелеу саласындағы негізгі фигура. Оның заманауи технологияларды меңгеруі, ұлттық

құндылықтарды дәріптеуі, балалардың тұлғалық дамуына ықпал етуі – қоғамның болашағы үшін аса маңызды. Сондықтан жаңашыл тәрбиешілерді даярлау, олардың кәсіби дамуына жағдай жасау – мемлекеттік саясаттың басым бағыттарының бірі болуы тиіс. Жаңашыл тәрбиешілердің көмегімен Қазақстанның жас ұрпағы рухани бай, білімді, шығармашыл тұлға болып өсетіні сөзсіз.

Пайдаланылған әдебиеттер

1. *«Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы».*
2. Назарбаев Н.Н. *«Қазақстанның үшінші жаңғыруы: жаһандық бәсекеге қабілеттілік» атты Қазақстан халқына жолдауы, 2017.*
3. Әбенбаев С. *«Тәрбие теориясы мен әдістемесі», Алматы: 2004.*
4. Қалиева Г. *«Заманауи педагогика және тәрбие мәселелері», 2021.*
5. Мұхамедханова А. *«Инновациялық білім беру технологиялары», Астана: 2019.*
6. *Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы, 2007 ж.*